

**Beoordelingscriteria en verplichte literatuur en/of hulpmiddelen –
studiejaar 2025/2026**

GENERIEK

**behorende bij de leeruitkomsten van de
Tweedegraads Bacheloropleiding Academie Educatie**

VOLTIJD

HAN University of Applied Sciences

Inhoudsopgave

.....	1
VOLTIJD.....	4
1. Cursus Oriëntatie op het beroep.....	4
2. Cursus Oriëntatie op positief leerklimaat	5
3. Cursus Ontwerpen, uitvoeren en evalueren van een onderwijsactiviteit	5
4. Cursus Oriëntatie op de lerenden	6
5. Cursus Effectieve instructie	6
6. Afstemmen binnen een positief leerklimaat.....	7
7. Leerstof verwerken	9
8. Cursus integraal handelen 2 (jaar 3)	10
9. Cursus integraal handelen 3 (jaar 4)	10
10. Cursus Onderzoek eindfase	12

VOLTIJD

1. Cursus Oriëntatie op het beroep

Beoordelingscriteria

Beoordelingsdimensies <i>Waar kijken we naar?</i>	Beoordelingscriteria <i>Waar moet het aan voldoen?</i>
Beeld van het beroep	Je toont aan dat je op onderzoeksmatige wijze een concreet beeld hebt verkregen van de dagelijkse werkzaamheden, rollen en taken als leraar.
	Je toont aan dat je op onderzoeksmatige wijze een concreet beeld hebt verkregen van de organisatie en het onderwijsconcept van de school.
	Je toont aan dat je op onderzoeksmatige wijze een concreet beeld hebt verkregen van het Nederlandse onderwijsstelsel, actuele thema's en functies van het onderwijs gerelateerd aan de eigen onderwijscontext.
Reflecteren & Onderzoekende houding	Je reflecteert vanuit een onderzoekende houding op jouw handelen in een beroepssituatie, waaruit blijkt dat je kunt terugkijken op een situatie om daarvan te kunnen leren. Daarbij maak je gebruik van relevante kennisbronnen.
	Je kunt je verwachtingen ten aanzien van het beroep van leraar benoemen in relatie tot wie je zelf bent.
	Je hebt zicht op je ontwikkelpunten en waar je kwaliteiten liggen vanuit verschillende perspectieven.
Professioneel handelen	Je hebt een professionele houding (bijv. afspraken nakomen, feedback vragen/verwerken, organiseren van eigen werk en professioneel communiceren) voor het beroep van leraar. Je hanteert correct taalgebruik: Je tekst (mondeling of schriftelijk) past bij het doel dat je ermee wilt bereiken en is afgestemd op het publiek. Redenaties zijn navolgbaar doordat je duidelijke verbanden aanbrengt tussen zinnen, alinea's en grotere tekstdelen. Woorden en formuleringen passen bij wat je wilt zeggen. In schrijfproducten hanteer je overwegend foutloze spelling, interpunctie en grammatica. Je tekst (mondeling of schriftelijk) past bij het doel dat je ermee wilt bereiken en is afgestemd op het publiek
Kan en wil ik leraar worden?	Je geeft met behulp van bovenstaande dimensies een onderbouwd antwoord op de vraag; Kan en wil ik leraar worden?
Verplichte literatuur en / of hulpmiddelen	Geerts, W., Van Kralingen, R. (2020). <i>Handboek voor leraren</i> (3 ^e druk). Bussum: Coutinho. ISBN: 9789046907221

2. Cursus Oriëntatie op positief leerklimaat

Beoordelingscriteria

Dimensies	Beoordelingscriteria
Contact maken	Je maakt contact met lerenden door actief te luisteren , oogcontact te maken, interesse te tonen in hun leef- en belevingswereld, (non)verbaal aan te sluiten en het contact af te stemmen op de lerenden.
Observeren	Je voert doelgericht en methodisch een observatie uit waaruit blijkt dat je zicht hebt verkregen op processen in de groep. Je herkent pedagogische dilemma's bij anderen of jezelf en kunt verwoorden op welke manier deze van invloed zijn op de groep.
Leidinggeven aan de groep / klassenmanagement	- Je onderzoekt je eigen (non)verbale gedrag/houding en het effect daarvan op de groep. - Je hebt zicht op de regels en routines van de groep en kunt hiernaar handelen. - Je kunt gedrag signaleren, er betekenis aan geven en je kunt handelingsalternatieven benoemen. - Je vraagt de aandacht van de groep bij een onderwijsactiviteit en je kunt de aandacht van de groep vasthouden.
Reflecteren op pedagogisch handelen	Je reflecteert methodisch op een pedagogisch dilemma rondom leidinggeven aan de groep of over contact maken met lerenden. Je hebt door middel van feedback van anderen inzicht verkregen in je kwaliteiten en leerpunten met betrekking tot jouw pedagogisch handelen t.b.v. het positieve leerklimaat.
Verplichte literatuur en / of hulpmiddelen	• Geerts, W., Van Kralingen, R. (2020). <i>Handboek voor leraren</i> (3^e druk). Bussum: Coutinho. ISBN: 9789046907221 • Ros, A., Castelijns, J., Van Loon, A., & Verbeeck, K. (2020). <i>Gemotiveerd leren en lesgeven</i> (2e druk). Bussum: Coutinho.

3. Cursus Ontwerpen, uitvoeren en evalueren van een onderwijsactiviteit

Beoordelingscriteria

Dimensies	Beoordelingscriteria
Oriëntatie	Je brengt in kaart wat de lerenden aan het einde moet behalen (vakinhoud/vaardigheid) en hoe dit samenhangt met de voorkennis, ervaringen van leerlingen en de relevante kaders. Je brengt in kaart welke middelen en leeractiviteiten je in zou kunnen zetten.
Ontwerpen	- Je ontwerpt aan de hand van een didactisch model en op basis van je oriëntatie een onderwijsactiviteit, inclusief leeractiviteiten en materialen. - Je verantwoordt je keuzes vanuit didactische uitgangspunten.
Uitvoeren	Je voert je onderwijsactiviteit uit volgens het ontwerp.
Evalueren	- Je evalueert of het doel van de onderwijsactiviteit is behaald, en gebruikt hierbij feedback van de lerenden en je begeleider. - Je evalueert hoe je onderwijsactiviteit is verlopen, en gebruikt hierbij feedback van de lerenden en je begeleider.

Reflectie op oriëntatie, ontwerpen en uitvoeren	Je reflecteert op basis van de evaluatie en kijkt daarmee terug op je ontwerp en je didactisch handelen en formuleert op basis hiervan verbeter suggesties.
Verplichte literatuur en / of hulpmiddelen	• Geerts, W., Van Kralingen, R. (2020). <i>Handboek voor leraren</i> (3^e druk). Bussum: Coutinho. ISBN: 9789046907221 • Ros, A., Castelijns, J., Van Loon, A., & Verbeeck, K. (2020). <i>Gemotiveerd leren en lesgeven</i> (2e druk). Bussum: Coutinho.

4. Cursus Oriëntatie op de lerenden

Dimensies	Beoordelingscriteria
Kennis van lerende	- Je past kennis toe over de leef- en beleavingswereld en de (culturele) omgeving van de lerenden. - Je hebt een <i>brede</i> kennis van de cognitieve, sociale en emotionele ontwikkeling van de lerende en past deze toe.
Afstemmen op basisbehoefte	In contact met lerenden stem je af op hun behoefte aan relatie, autonomie en competentie.
Inzicht in eigen handelen	Je toont je bewust van de invloed van jouw eigen identiteit en leefwereld op jouw rol als docent.
Verplichte literatuur en / of hulpmiddelen	- Geerts, W., Van Kralingen, R. (2020). <i>Handboek voor leraren</i> (3^e druk). Bussum: Coutinho. ISBN: 9789046907221 - Van der Wal, J., Theunissen, M. & De Wilde, J. (2021). <i>Identiteitsontwikkeling en leerlingbegeleiding</i>. Bussum: Coutinho. ISBN: 978904690758

5. Cursus Effectieve instructie

Beoordelingsdimensies	Beoordelingscriteria
Structuur in instructie	Je formuleert betekenisvolle leerdoelen.
	Je maakt gebruik van afgebakende lesfasen en geeft duidelijke, stapsgewijze instructies
	Je gebruikt relevante en gevarieerde voorbeelden en digitale leermiddelen om uitleg te ondersteunen.
Uitleggen en voordoen	Je maakt tijdens je instructie gebruik van de principes uitleggen en voordoen.
Activeren van voorkennis	Je activeert de voorkennis van lerenden door middel van gerichte vragen en interactieve activiteiten.
	Je sluit effectief aan bij de voorkennis om nieuwe leerdoelen te introduceren en te verbinden met al aanwezige kennis.

Evaluatie van eigen handelen	Je evalueert systematisch de effectiviteit van je instructie aan de hand van leerdoelen en analyseert praktijkresultaten om je aanpak te verbeteren.
	Je bedenkt handelingsalternatieven voor minder succesvolle onderdelen van je instructie.

Post propedeuse

6. Afstemmen binnen een positief leerklimaat

Leeruitkomst	Creëren van een positief leerklimaat	
Dimensies	Beoordelingscriteria	Niveau creëren en afstemmen I
Klassenmanagement	1. Je bent je bewust dat jouw regels en routines/rituelen in de groep helpen om een positief leerklimaat te creëren en kan de keuzes die jij hierin maakt verantwoorden.	Feedback
	2. Je betreft de groep bij een onderwijsactiviteit en je kunt deze betrokkenheid van de groep vasthouden. *	Oordeel: onder begeleiding en vertrouwen dat het op termijn zelfstandig kan (binnen een semester
	3. Je hebt zicht op je eigen verbale en non-verbale communicatie en kan deze bewust wendbaar inzetten om een positief leerklimaat te creëren.	Feedback
	4. Je kunt (on)gewenst gedrag signaleren en erop reageren om een positief klassenklimaat te stimuleren. *	Oordeel: onder begeleiding en vertrouwen dat het op termijn zelfstandig kan (binnen een semester
	5. Je hanteert effectieve didactiek die passend is bij de context en die bijdraagt aan de veiligheid en het leren van de lerenden. *	Oordeel: onder begeleiding en vertrouwen dat het op termijn zelfstandig kan (binnen een semester
	6. Je interacteert actief (non)verbaal met je groep en stemt af op de lerenden in variërende situaties. *	Oordeel: onder begeleiding en vertrouwen dat het op

Groeps- en communicatieproces begeleiden		termijn zelfstandig kan (binnen een semester
	7. Je geeft sturing aan het groepsproces op basis van verkregen informatie over de normen, rollen en cohesie binnen de groep. *	Oordeel: onder begeleiding en vertrouwen dat het op termijn zelfstandig kan (binnen een semester
	8. Je herkent pedagogische dilemma's bij anderen of jezelf en kunt op basis hiervan verantwoorde keuzes maken in je pedagogisch handelen die van invloed zijn op de groep.	Feedback
Kansengelijkheid	9. Je hebt hoge verwachtingen van de lerenden, ongeacht opleidingsniveau, beroep, inkomen of etniciteit van ouders.	Niet
	10. Je communiceert en geeft constructieve feedback vanuit objectieve en hoge verwachtingen van de lerenden	Niet
Reflecteren	11. Je reflecteert systematisch op jouw handelen m.b.t. het veilige en stimulerende leerklimaat in jouw groep en kan het effect van jouw handelen benoemen en daaropvolgende keuzes legitimeren.	Feedback
Verplichte literatuur en / of hulpmiddelen		

Leeruitkomst	Afstemmen op de lerende	
Dimensies	Beoordelingscriteria	Niveau creëren en afstemmen I
Inventariseren van behoeften	Je gebruikt en analyseert de uitkomsten van passende methoden en bronnen om de onderwijs- en/of ontwikkelbehoeften van de lerenden in kaart te brengen en stemt af met betrokkenen.	Niet
Didactisch afstemmen	In de onderbouwde didactische keuzes die je maakt stel je hoge verwachtingen, daarbij stem je af op de onderwijs- en/of ontwikkelbehoeften in/van de groep.* Je keuzes en handelen dragen bij aan het bevorderen van gelijke kansen, een veilig leerklimaat en inclusief onderwijs. In de didactische keuzes die je maakt, houd je rekening met de ontwikkeling van de executieve functies van jouw lerenden en de verschillen tussen lerenden op het gebied van meest voorkomende leer- en gedragsproblemen.	Oordeel: onder begeleiding en vertrouwen dat het op termijn zelfstandig kan (binnen een semester Feedback

Pedagogisch afstemmen	In de onderbouwde pedagogische keuzes die je maakt, stel je hoge verwachtingen, daarbij stem je af op de onderwijs- en/of ontwikkelbehoeften in/van de groep.* Je keuzes en handelen dragen bij aan het bevorderen van gelijke kansen, een veilig leerklimaat en inclusief onderwijs. In de pedagogische keuzes die je maakt, houd je rekening met de ontwikkeling van de executieve functies van jouw lerenden en de verschillen tussen lerenden op het gebied van meest voorkomende leer- en gedragsproblemen.	Oordeel: onder begeleiding en vertrouwen dat het op termijn zelfstandig kan (binnen een semester Feedback
Inzicht eigen handelen	Je evalueert je pedagogisch en didactisch handelen in relatie tot de onderwijs- en ontwikkelbehoefte van de lerenden met behulp van theoretische inzichten. Op basis van je evaluatie formuleer je theoretisch onderbouwde voornemens voor je toekomstig handelen.	Niet
Verplichte literatuur en / of hulpmiddelen		

7. Leerstof verwerken

Beoordelingsdimensies	Beoordelingscriteria
Toepassing van vakdidactiek	Je kiest leeractiviteiten die aansluiten bij vakdidactische principes en de leerdoelen ondersteunen.
	Je varieert werkvormen en spreidt oefeningen in de tijd om de leerstof beter te laten beklijven.
Activerend lesgeven	Je gebruikt activerende werkvormen die lerenden stimuleren tot actieve deelname en betrokkenheid.
	Je achterhaalt regelmatig of de leerstof begrepen is en past daarop je aanpak aan op basis van deze feedback.
Differentiatie	Je stemt je instructie af op de verschillende leerbehoeften door middel van differentiatie in werkvormen, opdrachten en ondersteuning, om tegemoet te komen aan de diversiteit van leerbehoeften bij de lerenden.
	Je differentieert in werkvormen en opdrachten om tegemoet te komen aan de diverse leerbehoeften van de lerenden.

Evaluatie van eigen handelen	Je evalueert of jouw instructie effectief is geweest in relatie tot de leerdoelen.
-------------------------------------	--

8. Cursus integraal handelen 2 (jaar 3)

Dimensies	Beoordelingscriteria
Werkplekieren 2 (jaar 3)	De student laat in zijn handelen bij WPL2 zien dat hij de drie bekwaamheidseisen én de professionele basis op niveau 2 zoals beschreven in de Handleiding Werkplekieren op voldoende niveau heeft aangetoond.
Dossier Onderwijskunde	Het dossier bestaat uit drie deeltaken. De eerste taak bestaat uit het maken en analyseren van een sociogram. Van daaruit wordt via een lessenserie (vakdidactiek) een plan van aanpak ter verbetering van het leef- en of werkklimaat van de groep gemaakt. De tweede taak is het geven van een miniles op het gebied van gedrags- en leerproblemen. De derde taak bestaat uit het vergaren en verwerken van peerfeedback op het gebied van gespreksvaardigheden. In leerjaar 3 wordt de student, afhankelijk van het subdomein, met name beoordeeld op het niveau van het begrijpen/herkennen en het toepassen in eenvoudige en complexe situaties.
Vaardigheidstoets drama 3	De student toont aan dat hij: - een dramawerkvorm a.d.h.v. vakinhoud kan ontwerpen en begeleiden aan een groep leerlingen; - gesprekstechnieken beheerst in een praktijksituatie; - technieken kan toepassen om het positieve leef – leerklimaat positief te beïnvloeden; - kan reflecteren op zijn ontwikkeling en laat dit zien in een theatrale presentatie.
Verplichte literatuur en / of hulpmiddelen	- Geerts, W. & Van Kralingen, R. (2020). Handboek voor leraren (3e druk). Bussum: Coutinho. - Horeweg, A. (2015). Gedragsproblemen in de klas in het voortgezet onderwijs. Houten: Lannoocampus. - Nauta, P., Giesing, M. (2021). Leerlingen met een specifieke hulpvraag. Uitgeverij: Nauta en Giesing. - Nunez, C., Nunez, R. & Popma, L. (2017). Interculturele communicatie. Assen: Van Gorcum.

9. Cursus integraal handelen 3 (jaar 4)

Dimensies	Beoordelingscriteria
Werkplekieren 3 (jaar 4)	De student laat tijdens het handelen in de beroepspraktijk (werkplekieren 3) het volgende zien: Brede professionele basis Je laat zien dat je systematisch reflecteert, je blijvend ontwikkelt en jezelf blijft uitdagen. Je hebt een open, onderzoekende en kritische houding en bent professioneel betrokken.

	Je streeft naar kwaliteit en onderzoekt op systematische wijze daarvoor je eigen praktijk. Je bent betrokken bij de ontwikkeling van lerenden, draagt bij aan schoolontwikkeling en onderwijsinnovatie. Je functioneert zelfstandig en werkt hierin samen met collega's in een professionele onderwijsgemeenschap. Je bent een rolmodel voor je leerlingen/studenten. Je ontwerpt een krachtige authentieke, inspirerende leeromgeving waarbij je je onderwijs in inhoud, vorm en activiteiten actueel houdt. Je werkt daarbij resultaat- en doelgericht aan je eigen ontwikkeling en maakt dat zichtbaar. Pedagogisch bekwaam Je creëert een veilig, ondersteunend en stimulerend leer- en leefklimaat voor je leerlingen/studenten, waarin je verwachtingen duidelijk maakt en het zelfvertrouwen van de leerlingen stimuleert. Je volgt de ontwikkeling van je leerlingen/studenten in hun leren en gedrag en stemt je handelen daarop af, passend bij het onderwijsconcept waarin gewerkt wordt. Je stuurt en begeleidt de groepsprocessen in je groep. Je doet recht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling en basisbehoeften van je leerlingen en signaleert ontwikkelings-, gedragsproblemen en –stoornissen tijdig. Je stemt je pedagogisch handelen af met anderen en schakelt hulp in om tot een pedagogische aanpak te komen. Je hebt hierbij zicht op de zorgstructuur en kennis van bijv. de meldplicht. Vakdidactisch bekwaam; Je stimuleert samenwerking, zelfwerkzaamheid en zelfstandigheid en kan middels differentiatie leerlingen/studenten met bewust gekozen activiteiten de leerstof laten verwerken. Je volgt bij de uitvoering van je onderwijs de ontwikkeling van je leerlingen/studenten; je beoordeelt en analyseert of de leerdoelen behaald worden en hoe dat gebeurt. Op basis van je analyse stelt je zo nodig je onderwijs bij. Je vraagt advies aan collega's of andere deskundigen over je didactische aanpak. Je brengt in leerplannen en leertrajecten een duidelijke relatie aan tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van je leerlingen/studenten, de vakinhoud en de inzet van de verschillende methodieken en middelen. Je bereidt samenhangende onderwijsactiviteiten voor en voert deze uit. Je realiseert adequaat klassenmanagement en begeleidt en motiveert leerlingen om de gestelde doelen te behalen. Vakinhoudelijk bekwaam Je laat vanuit je vakinhoudelijke expertise zien dat je de leerstof zo kan samenstellen, kiezen en/of bewerken dat deze is afgestemd op de verschillen tussen leerlingen/studenten en dat deze een bijdrage levert aan de algemene vorming van de leerlingen. Je overziet de opbouw van het curriculum van je vak en kent de plaats van je vak in het curriculum en doorlopende leerlijnen. Je bent ontwikkelingsgericht en in staat om zelf onderwijs vorm te geven. Je draagt, in samenwerking met collega's en de omgeving, bij aan de breedte, de samenhang en de actualiteit van het curriculum in de school.
Portfolio integraal handelen 3	Brede professionele basis Je werkt zelfbewust en inspirerend vanuit een visie op onderwijs en draagt deze uit. Je bent je voortdurend bewust van het feit dat je handelen - dat wat je doet én niet doet - gevolgen heeft voor anderen en de wereld om je heen en vice versa. Je hebt een onderzoekende, resultaat- en ontwikkelingsgerichte houding. Je weet welke professionele ruimte je hebt om je te ontwikkelen en hebt aantoonbare kennis over en inzicht in de laatste ontwikkelingen in het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs. Je gebruikt deze kennis en inzichten bij de ontwikkeling van je beroepsidentiteit. In je communicatie druk je je zowel mondeling als schriftelijk helder, correct en zorgvuldig uit. Je hanteert hierbij vaktaal, je kunt bewust verschillende perspectieven innemen en

	hierbij belanghebbenden en relevante literatuur betrekken. Je legt de relatie tussen de drie bekwaamheidsgebieden op niveau 3. Pedagogisch bekwaam Je creëert een veilig, ondersteunend en stimulerend leer- en leefklimaat voor je leerlingen/studenten, waarin je verwachtingen duidelijk maakt en het zelfvertrouwen van de leerlingen/studenten stimuleert. Je legt je pedagogische omgang met leerlingen/studenten uit en kan deze verantwoorden vanuit opgedane kennis en een ontwikkelde visie. Je verwoordt je pedagogische rol als leraar en reflecteert kritisch op jezelf in deze rol. Vakdidactisch bekwaam Je verbindt je vakdidactische aanpak en opgedane kennis over didactiek, werkvormen, digitale leermiddelen en instructiemodellen. Je reflecteert kritisch op de voorbereiding, de uitvoering en het effect van je onderwijsactiviteiten, maakt hierbij gebruik van feedback van leerlingen/studenten en stelt je aanpak bij. Je bent je bewust van de effecten van de didactische keuzes die je hebt gemaakt. Vakinhoudelijk bekwaam: Je laat zien dat je voortbouwt op het voorgaande onderwijs en voorbereidt op vervolgonderwijs en je kent de samenhang tussen de verschillende verwante vakken, leergebieden en lesprogramma's.
Verplichte literatuur en / of hulpmiddelen	In jaar 4 kan de student gebruikmaken van literatuur die eerder in de studie aan bod is geweest, tevens worden bij de diverse thema's literatuursuggesties gegeven. Informatie over de landelijke kennistoets is te vinden op de website van tien voor de leraar.

10. Cursus Onderzoek eindfase

Dimensies	Beoordelingscriteria
Onderzoek eindfase	Basis voor de beoordeling zijn een of meerdere beroepsproduct(en) met verantwoordingsverslag. De beoordeling is gericht op het beoordelen van het onderzoekend vermogen van de student in de context van zijn/haar lespraktijk. Dit onderzoekend vermogen kenmerkt zich door: kennis over onderzoek, onderzoeksvaardigheden en een onderzoekende houding. De uitgewerkte beoordelingscriteria (het beoordelingsmodel inclusief weging en cesuur) zijn te vinden in de bijlage bij de Studiewijzer Onderzoek Eindfase en op #OO.
Verplichte literatuur en / of hulpmiddelen	Donk, C. van der & Lanen, B. van (2020). Praktijkonderzoek in de school. Bussum: Coutinho.